

E-distribuce dokumentů (EDD / DDS) při pokračující elektronizaci publikování

Přístup nebo vlastnění?

Milan Špála

Univerzita Karlova – 1. lékařská fakulta – Ústav vědeckých informací

Současný rozvoj *e-komunikace*

Rozvoj *e -publikování* *e -publishing*

Koho se to týká?

Kdo k tomu má/může co (podstatného) říci?

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted, in any form or by any means, without permission from THE PUBLISHER; AL-MANARA Publishing & Distributing House Jeddah Tel. 6603652- FAX. 6603238 P.O.Box: 1250, Jeddah 21431 Makkah Tel. 5566375 P.O.Box: 2653 Makkah K.S.A.

Acknowledgements

Dar Al-Manara Publishers, Jeddah, would like to thank all those who had a hand in **translating, editing, proofreading and **publishing** this book.**

We would like also to thank Dr. Abdul-Latief Al-Khaiat for his strenuous efforts in **editing** this second edition of the translation, his **correction** of the numerous errors of the first edition, and his careful **proofreading**.
May he be rewarded in the Hereafter.

Současný rozvoj *e-komunikace*

Rozvoj *e -publikování* *e -publishing*

Koho se to týká?

Kdo k tomu má/může co
(**podstatného**) říci?

• Koho se to týká? **Not FAQ**

- Kdo k tomu má/může co (podstatného) říci?

- Kdo to dělá?

- Komu to slouží, kdo to používá?

Dokument

- analogový, - prestižní !!!
- anonymní
- dynamický
- elektronický
- digitální
- faktografický
- grafický
- historický ..... *Dle TDKIV celkem 38 záznamů*

Termín: **dokument**

Termín anglicky: **document**

Výklad termínu: **Informační pramen tvořený nosičem informací a množinou informací na něm fixovaných a sloužící k přenosu dat v čase a prostoru.**

Kritéria knihovnická

Dokumenty se dělí podle řady kritérií, např. podle **způsobu záznamu** dat (písemné, obrazové, zvukové, audiovizuální, strojem čitelné, elektronické či digitální), podle **odvozenosti obsahu** (primární, sekundární a terciární), podle **kontinuity** (periodické a neperiodické), podle **stupně zveřejnění** (zveřejněné, nezveřejněné, interní).

Další možná, a v TDKIV dosud standardně neuváděná **uživatelsky orientovaná kritéria** dělení dokumentu a v něm obsažených informací:

Podle:

obsahu a jeho zaměření, s ohledem na předpokládaný okruh čtenářů (uživatelů) – odborný, vědecký, umělecký, popularizační, vzdělávací, politický, propagační, obrazový, ...

jazyka - .....

dokument - Informační pramen tvořený nosičem informací a množinou informací na něm fixovaných a sloužící k přenosu dat v čase a prostoru.

dokument a jeho způsoby doručování, pře-
měny, transportu v současné době
e - publishing mezi všemi, kdo se podílejí na
jeho **vytvoření,**
zveřejnění a
archivování

Dokument a jeho způsoby doručování, předávání, transportu v současné době e - publishing mezi všemi, kdo se podílejí na jeho:

- **vytvoření**

autor, jernž je současně i čtenářem, tedy uživatelem knihovních služeb

recenzent, autorovi spolupracovníci, překladatel, grafik, kreslíř, fotograf,

- **zveřejnění**

redaktoři a členové redakční či nakladatelské rady, grafici, sazeči (DTP), korektoři, tiskaři, knihvazači, distributoři, knihkupci,

- **archivování**

knihovnicí, informační pracovníci, pracovníci databází, pracovníci fultextových serverů,

Doručování, transport dokumentů v současné době široce **přesahuje dosavadní vývojově primární a oprávněné knihovnické pojetí ve smyslu MVS.**

V současné době se doručování, dokumentů významně realizuje např. mezi **autory, recenzenty, redaktory, překladateli, „tiskaři“ a vydavateli.**

e - publishing v tomto směru představuje svým uvedením nových účastníků - uživatelů do DDS **další přesah v chápání významné a specifické úlohy knihoven v systému publikování.**

Vnáší **nové pojetí tradičních pojmů a činností** v souladu s **rolí nových účastníků** podílejících se **na prvotním vzniku publikací resp. dokumentů.**

O to závažnější roli hrají nyní **knihovny** a **informační pracovníci** v **nezastupitelných svých úlohách** v rámci **DDS**.

Tím se e-publishing nepřímo podílí i na problému **představujícím základní otázku o oprávněnosti existence DDS:**

„Máme se snažit dokumenty vlastnit nebo mít k nim „jen“ přístup?“

Děkuji za pozornost !

Kontakt:

Doc. MUDr. Milan Š p á l a, CSc.,
Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta,
Ústav vědeckých informací (ÚVI),

U nemocnice 4, 128 52 P r a h a 2

235 322 464, 732 145 471

@-mail

`milan.spala@lf1.cuni.cz`

`spala.m@seznam.cz`

